

MÓDSZERTANI FUTÁR

Szeptember 15. a Fájdalmas Szűzanya (Hétfájdalmú Szűz) emléknapja Egyházunkban. A Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepéhez kapcsolódik, liturgikus ünneplését először a szervita rendnek engedélyezték, majd VII. Piusz pápa terjesztette ki az egész Egyházra. Erről az ünnepről mindig az alábbi történet jut eszembe, melyet szívesen megosztok önökkel.

Egy házaspár elment vásárolni, hogy vegyenek valamit közelgő házassági évfordulójuk alkalmára. Mindketten szerették az antik tárgyakat, kerámiákat, különösen a teáscsészéket. Az egyik kerámia üzletben megláttak egy szép csészét. A férj megkérdezte az eladót: - Meg szabad nézнем ezt a csészét? Még sosem láttam ennyire szépet. A boltos a kezébe adta, és miközben csodálta a mesteri alkotást, a csésze, legnagyobb meglepetésére megszólalt: - Nem érted, hogyan lehetek ennyire szép? Tudod, nem voltam mindig teáscsésze. Volt idő, amikor vörös voltam és agyagnak neveztek. Mesterem kiásott, megdolgozott, összelapított, meggyúrt újra és újra, én pedig üvöltöttem a fájdalomtól! - Hagyj békén! - üvöltöttem, de Ő csak mosolygott, és így szólt: **-MÉG NEM.** Aztán egy gyorsan forgó korongra helyezett és én hirtelen csak forogtam, forogtam, forogtam, körbe-körbe. - Állíts meg! Szédülök! - kiabáltam, de a Mester csak ingatta a fejét és azt mondta: **-MÉG NEM.** Aztán betett a kemencébe. Sosem éreztem olyan forróságot! Csodálkoztam, miért akar megégetni. Sikoltoztam. Ki akartam jutni. Láthattam a Mester arcát az üvegen át, és leolvashattam ajkáról, ahogy a fejét rázta: **-MÉG NEM.** Végül az ajtó kinyílt, kített a polcra. Hűlni kezdtem. - Most már jobb. - gondoltam.

Aztán mindenütt befestett. A festék szaga rettenetes volt. Undorodtam tőle. -Hagyd abba! Hagyd abba! - kiáltottam. De csak ingatta a fejét: **-MÉG NEM.** Aztán hirtelen újra visszatett a kemencébe. Nem ugyanabba, mint először. Ez kétszer olyan forró volt. Úgy éreztem, megfulladok. Könyörögtem, mindent megbántam, sikoltoztam és sírtam. Közben láttam, amint rázza a fejét, és azt mondja: **-MÉG NEM VEHETLEK KI.** Tudtam, nincs többé remény. Végem van. Kész voltam rá, hogy végleg feladjam, mire kinyílt az ajtó. A Mester kivett, és újra a polcra tett. Egy órával később elém állított egy tükröt és azt mondta: **-Nézd meg magad!** Amikor a tükörbe néztem, alig tudtam hinni a szememnek: - Ez nem én vagyok, ez nem lehetek én!?! - hitetlenkedtem. **Ez gyönyörű! Gyönyörű vagyok!** - kiáltottam. - Szeretném, ha emlékeznél arra - mondta - tudom, fájt, amikor gyúrtalak, gyömszöltelek, de ha nem teszem, kiszáradsz. Tudom, hogy szédültél, mikor a korongon forgattalak, de ha megállítom a korongot, szétmorzsolódsz. Tudom, hogy elviselhetetlenül forró volt a kemencében, és nem értettél, miért teszek oda, de ha nem teszem, megrepedsz. Tudom, hogy rettenetes volt a szag, amikor bevontalak mázzal és befestettelek, de ha nem teszem, akkor sosem erősödsz meg, és nem lesz színes az életed. És ha nem teszek újra vissza a másik kemencébe, nem élhettél volna sokáig, nem lennél elég erős. Befejeztelek. Olyan vagy, amilyennek elképzeltem akkor, amikor hozzáfogtam a munkához.

Mária szenvedéséből is erőt meríthetünk. Van egy édesanyánk, akihez bátran fordulhatunk a szenvedés óráiban, támaszunk lehet a fájdalom idején és szeretetének megerősítő ereje által formálhatnak át minket a nehézségek. Bízunk abban, hogy minden szenvedés a javunkra válik!

Szakmai szabályzók

A szakmai szabályzók teljes terjedelemben elérhetők a www.szeretetszolgalat.hu honlapon is, a **Módszertan – Jogszabályváltozások** fül alatt.

- **Tájékoztató a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. évi törvény, valamint az e törvényekhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat érintő, 2024. évi módosításairól**

A jogalkalmazás megkönnyítése érdekében a Belügyminisztérium elkészítette tájékoztatóját a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. évi törvény, valamint az e törvényekhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat érintő, 2024. évi módosításairól.

- **Frissítésre került a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatok listája**

Nyírbátor Város Szociális Szolgálata (4300 Nyírbátor, Vár utca 1.) jelzőrendszeri készenléti szolgálatának telefonszáma megváltozott. Ennek okán a gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatok

listája 2024. augusztus 13. napján frissítésre került. A frissített lista elérhető a Szociális Ágazati Portál honlapján.

- **Területi szakmatámogatási rendszer létrehozása, szakmatámogatási feladatok ellátása – 2025**

A Belügyminisztérium felkérésére a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet pályázatot hirdet „Területi szakmatámogatási rendszer működtetése, szakmatámogatási feladatok ellátása 2025” (TSZR2025) címmel. A pályázat részletes leírását megtalálják a Szociális Ágazati Portál honlapján.

- **Döntés a 2024. július 19-én meghirdetett „Tanoda szolgáltatás befogadására és költségvetési támogatására” című pályázat vonatkozásában**

A 2024. július 19-én meghirdetett „Tanoda szolgáltatás befogadására és költségvetési támogatására” című pályázat vonatkozásában Fülöp Attila gondoskodáspolitikáért felelős államtitkár meghozta döntését. A döntési listát megtalálják a Szociális Ágazati Portál honlapján.

Egyszerhasználatos eszközök alkalmazása a szolgáltatásokban

Modern társadalmunkban és így a szociális ellátás területén is rendkívül fontos az időtényező.

Nagy általánosságban elmondható, hogy az időből van a legkevesebb. Kevésnek tartjuk a feladatok precíz és minden igénynek megfelelő elvégzéséhez, a dokumentáláshoz, az emberi kapcsolatokban való jelenléthez. Ezért az emberiség mindent megtesz annak érdekében, hogy időt nyerjen. Kutat, fejleszt, gyorsít...

Ezek eredményeképpen az ellátás során számtalan olyan eszközt használunk, mely segíti az időnyereség elérését. Például alkalmazunk egyszerhasználatos termékeket az étkeztetés során, úgymint tányérokat, poharakat, evőeszközöket. Ám ezek az eszközök fejlődnek, változnak, így az újabb technológiák lehetővé teszik vékonyabb, mégis erősebb termékek előállítását. Az innovációk célja a funkcionalitás megtartása mellett a környezeti hatások mérséklése. 2019. június 12-én jelent meg az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/904 irányelve az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről, amelynek előírásait 2021. július 3-ig kellett a nemzeti szabályozásban érvényesíteni. A röviden csak SUP (single-use plastics) irányelvként

emlegetett szabályozás alapvető célja a műanyagtermékek környezetre, különösen a vízi környezetre, valamint az emberi egészségre gyakorolt hatásának megelőzése és csökkentése, egyúttal a körforgásos gazdaságra történő átmenet elősegítése. Ennek okán nem találkozhatunk a boltok polcain már műanyag fültisztító pálcikákkal, műanyag szívószálakkal, poharakkal és egyéb étkezéshez szükséges műanyag termékekkel, vagy biológiailag nem lebomló hordtasakkal.

Vannak-e olyan egyszer használatos eszközök, amelyek esetében a környezet védelmével kapcsolatos szempontokat továbbra is megelőzik a mindennapos ápolás-gondozásban fellelhető praktikus és életminőséget befolyásoló érvek?

Az egyéb eszközök, mint például egyszer használatos kesztyűk, törölkendők, maszkok, tűk, pelenkák, és egyéb higiéniai termékek, megkönnyítik a gondozók és ápolók munkáját, valamint növelik a gondozottak biztonságát és komfortját.

Az egyszer használatos eszközök biztosítják, hogy minden egyes gondozott esetében tiszta, steril eszközöket használjanak. Ez különösen fontos az időotthonokban, fogyatékkal élők intézményeiben és otthoni ápolásban, ahol a gondozottak immunrendszere gyakran gyengébb, és nagyobb a fertőzésveszély. Az egyszer használatos eszközök minimalizálják a keresztfertőzések kockázatát, valamint nem szükséges időt tölteni az eszközök tisztításával, fertőtlenítésével vagy sterilizálásával, ami növeli a munka hatékonyságát. A könnyen elérhető és azonnal használható eszközök gyors reakciót tesznek lehetővé a sürgős helyzetekben, például egy baleset vagy egy hirtelen rosszullét esetén. Az eszközök azonnali elérhetősége csökkenti az eszközhiányból adódó kockázatokat, és biztosítja a folyamatos ellátást. Ezek az eszközök kisebb méretű, könnyen hordozható csomagolásban érhetők el, ami megkönnyíti a használatukat otthoni ápolás vagy mobil szolgáltatások során.

Sterilizáló készülék

De az egyszer használatos eszközök jelentős mennyiségű hulladékot termelnek, amelyek többsége műanyag alapú, és így lassan bomlik le a környezetben. Az orvosi hulladék pedig speciális kezelést igényel. Ezek a tulajdonságok nagy terhet rónak az intézmények, országok és a világ gazdasági folyamataira, valamint a természeti örökségre, ezért szeretném felhívni a figyelmet, hogy óvakodni kell a pazarlástól.

Az egyszerhasználatos eszközök használatának káros hatásai általában környezeti jellegűek, melyeket megelőznek azok a szempontok, melyeket a fentiekben soroltam fel, így nem szeretnénk és nem tudjuk kikerülni azok alkalmazását.

Összegzésként elmondható, hogy az egyszerhasználatos eszközök alkalmazásával, biztonságot és időt nyerünk. Ezt a nyereséget használjuk másra, valami értékesre. Használjuk fel arra, hogy odaforduljunk, meghallgassuk a ránk bízottakat, hogy testi és lelki szenvedéseiket csökkentsük.

Az Egyház szociális munkája a XX. században.

Folytatjuk sorozatunkat, amelyben az Egyház szociális tanításával ismerkedtünk meg közelebbről. Mostani számunkban az Egyház szociális munkáját ismerhetjük meg a XX. században.

Az Egyház szociális munkája a XIX. század végén jelentős változáson ment keresztül, amikor az európai szekularizációs folyamat során a legtöbb országban az állam eltulajdonította az egyházi birtokokat, intézményeket és ezzel több egyházi karitatív intézmény működését is lehetetlenné tette. Ebben az időben szűntek meg a szerzetesrendek által vezetett és fenntartott kórházak, árvaházak és szegényházak.

Az Egyház az új helyzetet felismerve szervezett módon kívánt segíteni a rászorulókon. Ennek egyik legismertebb formája a „**Karitás**” (Caritas) mozgalom kiépítése volt. Megalapítója Lorenz Werthmann (1879-1921) német pap volt, aki 1897-ben egységes szervezetbe fogta össze a helyi karitászcsoportokat. Kórházakat, otthonokat, iskolákat, segélyhelyeket állítottak fel, amelyek fenntartása részben állami költségvetésből, részben a hívek adományaiból történt. 1925-től megkezdődött a karitászmunkatársak egyetemi képzése is. A Német Karitás Szervezet példájára alakultak meg világszerte a nemzeti karitás-szervezetek.

A **Nemzetközi Karitás** (Caritas Internationalis) a Német Karitás Szervezet mintájára alakult meg az 1924. évi amszterdami Eucharisztikus Kongresszuson. Központja először Svájcban volt, majd 1951-től kezdve Rómában van. A központ állandó kapcsolatot tart fenn a helyi karitás-szervezetekkel, bizonyos segélyprogramokat központilag finanszíroz. Természeti katasztrófák, háborúk esetén igen jelentős segélyek szétosztásáról gondoskodik.

A Nemzetközi Karitásához tartozó Magyar Karitás 1931-ben alakult, ám a II. világháború után megszűnt és később, 1990-ben szerveződött újra Magyar Karitás néven, 2001-ben pedig felvette a **Katolikus Karitás** – Caritas Hungarica nevet. Mára már az egész országra kiterjedő hálózat működik. Szervezetileg a Magyar Katolikus Püspöki Kar vezetése alá tartozik, elnöke a Magyar Püspöki Kar tagja. Az országban 800 karitás-csoport van, amelyekben 8000-10000 önkéntes dolgozik. A szervezet széleskörű munkát végez. A váratlan természeti csapások (földrengés okozta károk, árvizek) helyreállítási munkái és az ehhez szervesen kapcsolódó testi-lelki segítség mellett rendszeres támogatást nyújt más nehéz helyzetben lévő emberek megsegítésére is. Továbbá segítséget ad az iskolakezdéshez, a téli tűzifa akcióhoz, részt vesz a viharkárok helyreállításában, szegény gyermekek nyaraltatásában, illetve családok üdültetésében.

A **Katolikus Szeretetszolgálat**ot 1950-ben hozta léte a Magyar Katolikus Püspöki Kar, azért, hogy a szerzetesrendek feloszlása miatt ellátás nélkül maradt idős, beteg szerzetesekről és apácákról gondoskodjon. A rendszerváltást (1989) követően a szerzetesrendek újraindultak, és így elsősorban azok gondoskodnak a rend tagjairól a mai napig. A Szeretetszolgálat otthonai így nyitottá váltak világiak számára, időseket, betegeket, fogyatékkal élők, szenvedélybetegeket látnak el. 2024 tavaszától a Katolikus Szeretetszolgálat korai fejlesztő központjában várják a tipikustól eltérő fejlődésmenetű gyermekeket és családtagjaikat.

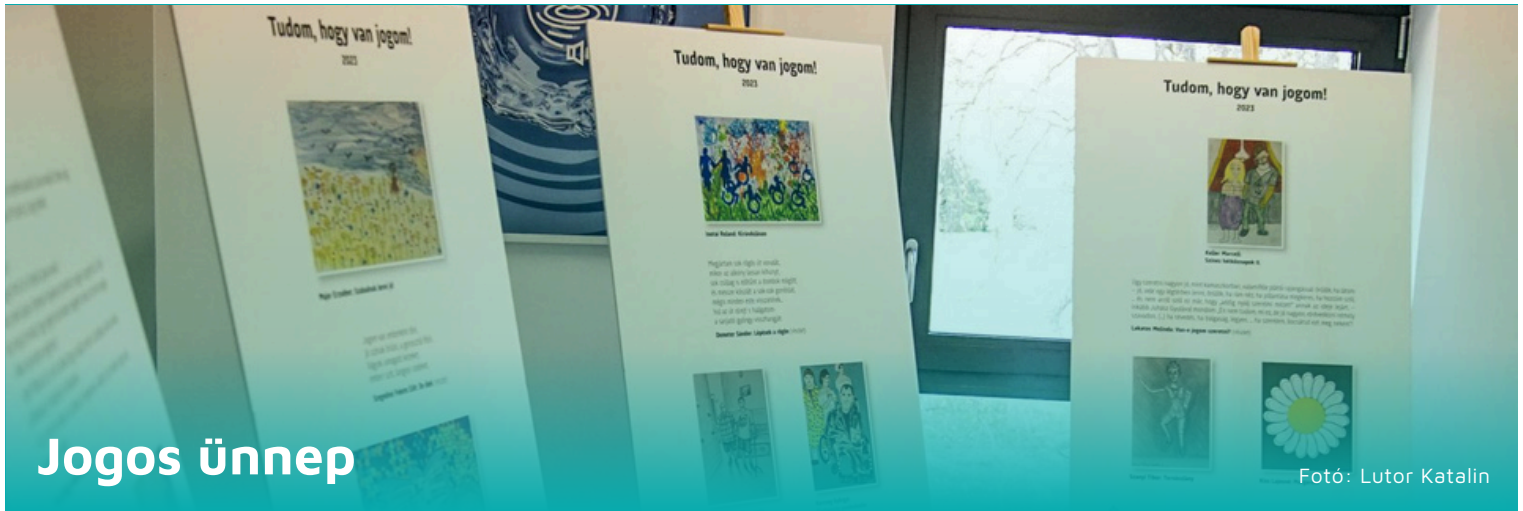
A Máltai Lovagrend eredeti célja a szentföldi zarándokok védelme és ápolása volt. 1798-ban a lovagrend megszűnt, ám b. XIII. Leó pápa visszaállította, így azóta jótékonykodással és betegápolással foglalkozik. A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat** 1989-ben jött létre. A szervezetnek közel 8000 önkéntese van, akik 8 területi szervezetben és 150 helyi csoportban tevékenykednek. Jelenleg a tevékenysége a következőkre terjed ki: hajléktalanokat gondozó segítő hálózat kialakítása és működtetése, egyedülálló idős és beteg emberek számára otthonok biztosítása, nehéz helyzetben lévő családok segítése, árva és veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekek nevelése és tanítása.

Az **„Ostpriesterhilfe”** egyházi segélyszervezet alapítója a belga származású, premontrei Werenfried Van Straaten szerzetes, aki 1947-ben a rendjétől arra kapott meghívást, hogy a keleti országokból elmenekült világiakat és papokat segítse, ám később 1952-ben programot változtatott és célul a kelet európai országokban élő helyi egyházak segítségét tűzte ki. Ennek megfelelően a szervezet évtizedeken keresztül segítette a szocialista országokban élő egyházakat: pénzzel, könyvekkel, közlekedési eszközökkel, élelemmel. A szervezet jelenleg 130 országnak ad segítséget. Elsősorban papnövendékek, papok és szerzetesek képzését és továbbképzését támogatja. Ezen kívül anyagi segítséget nyújt egyházi épületek építéséhez, felújításához, a Szentírás és más vallásos irodalom fordításához és kiadásához, valamint vallásos témájú műsorok sugárzásához.

Ezek a szervezetek nem csak a XX. században segítették a társadalom rászoruló rétegeit, hanem napjainkban is jelen vannak és sokrétű tevékenységeikkel színesítik az Egyház életét.

(Forrás: Beran Ferenc, Lenhardt Vilmos: Az ember útja – Az Egyház társadalmi tanítása)

Jogos ünnep

Fotó: Lutor Katalin

A Katolikus Szeretetszolgálat Szent Erzsébet Otthonban egy különleges eseményre gyűltünk össze augusztus 14-én.

Kiállítás megnyitón vehettünk részt, mely a tornaterembe csalogatta az intézmény lakóit, munkatársait, hozzátartozókat és néhány térségi szociális intézményből érkezett kedves gondozottat és kísérőit. A megnyitón tiszteletét tette Kissné Staud Hajnalka Ipolytölgyes és Ferencz Gyöngyi Szob polgármestere is. Kiemelt vendégei és a megnyitó szervezői voltak az Integrált Jogvédelmi Szolgálat munkatársai: Erhardtne dr. Gachályi Anikó a Jogvédelmi Módszertani Osztály vezetője, Filotásné Ugrics Katalin és Sajtos Éva ellátottjogi képviselők.

Fotó: Lutor Katalin

Az Integrált Jogvédelmi Szolgálat (IJSZ) a beteg-, ellátott- és gyermekjogokkal kapcsolatos állampolgári jogok érvényesítése érdekében látja el feladatait. Az ellátottjogi képviselők segítik az ellátottakat jogaik megismerésében és azok érvényesítésében, a bentlakásos intézményekben élőket, valamint a szociális alapszolgáltatásban részesülőket.

Feladatellátásukon túl fontosnak tartják az ellátottak, valamint hozzátartozóik széleskörű tájékoztatását jogaikkal és kötelezettségeikkel kapcsolatban. Ennek eszközeként a kiadványokon, tájékoztató előadásokon, rendezvényeken túl közel 10 éve ellátottjogi pályázatot hirdetnek „Tudom, hogy van jogom” címmel.

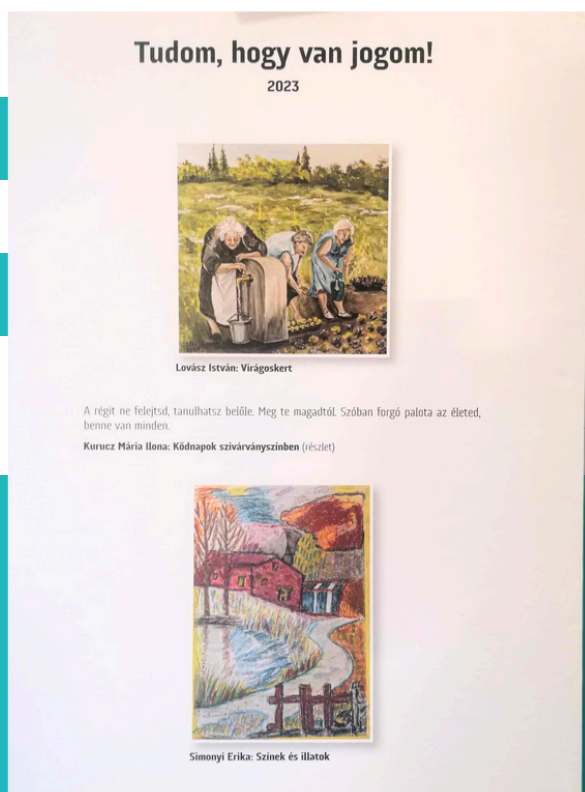
Jelen kiállítás tartalmát a legutóbbi - tavaly év végén kihirdetett „Tudom, hogy van jogom! Színes hétköznapiak 2023” pályázat legkiválóbb alkotásaiból, pályaműveiből állította össze az IJSZ. A pályázatra 532 pályamű - képzőművészeti alkotás, vers-próza anyag és színpadi előadás - érkezett, amelyből a Nemzeti Kulturális Alap, Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő által delegált szakmai zsűri döntése alapján kerültek ki a díjazott alkotások.

A tárlat célja a társadalom érzékenyítésén túl annak bemutatása, hogy ellátott társaink miként értelmezik, és hogyan jelenítik meg a szociális helyzetükre, egészségi és mentális állapotukra tekintettel a szociális intézmény által biztosított ellátotti jogokat.

Az országos vándorkiállítás 8. helyszínéként polytölgyes ad otthont a nyertes pályamunkáknak. Az alkotások 2024. szeptember 5-ig láthatóak a Katolikus Szeretetszolgálat Szent Erzsébet Otthonában.

A megnyitón meleg hangvételű köszöntőt mondtak az IJSZ munkatársai, Szalai Zsuzsanna intézményvezető, a programot a Szent Erzsébet Otthon különleges talentumokkal is rendelkező ellátottjai zenés-énekes produkcióval tették színesebbé és meghittebbé.

A megnyitót követően agapé keretén belül beszélgetéseket lehetett folytatni, majd az intézmény meglátogatását is biztosította Szalai Zsuzsanna intézményvezető asszony.

Kiadó neve: Katolikus Szeretetszolgálat • **Kiadó székhelye:** 1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 27/A.
Kiadásért felelős személy neve: Dr. Vajda Norbert • **Szerkesztésért felelős személy neve:** Szlávik Bence